

BOEKEN

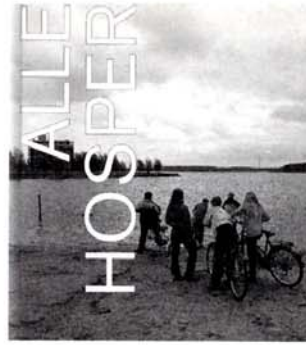
Hosper en Nederland pasten gewoon bij elkaar

Fietspad bij de gasopslag Langelo.

Een 'typisch Alle Hosper-ontwerp' bestaat niet. 'De ruimte is al vol genoeg', schrijft Noël van Dooren in de monografie van de veelzijdige ontwerper. 'Er is geen plaats voor een persoonlijk *statement* in het landschap. Alle Hosper wilde dat het ontworpen landschap vanzelfsprekend zou zijn.' Een typisch Nederlandse houding, aldus Van Dooren. 'De Nederlandse landschapsarchitect is geen "architect" die bouwwerken aflevert die gebouwd worden zoals ze getekend zijn en die langdurig herkenbaar zijn als een werk van een met name te noemen auteur. De projecten waarmee dit vakgebied zich bezighoudt, kenmerken zich door grote maten, lange tijdsduur en vele betrokkenen.' Misschien is de carrière van Hosper ook wel typisch Nederlands te noemen. Hij studeerde in Wageningen, liep stage bij Staatsbosbeheer, werkte onder meer bij het Projectbureau

Almere, was directeur van Bureau Bakker en Bleeker, werd gevraagd om hoogleraar te worden in Wageningen, maar koos voor het zelfstandig landschapsarchitectuurschap. Het is een carrière waarin die kenmerkende grootschaligheid van de Nederlandse landschapsarchitectuur duidelijk zichtbaar is, maar ook een waarin de geschiedenis van het steeds multifunctioneler wordende Nederlandse landschap is af te lezen. Want Hosper keek voortdurend over de disciplinaire grenzen van zijn vak. Hosper had van het begin af aan veel interesse voor andere vakdisciplines, zoals planologie en stedenbouw. In 1969 begint hij als net afgestudeerde zijn loopbaan bij de vakgroep Planologie van de Landbouwhogeschool. Hij werkt onder meer in de Kring Midden-Utrecht, een regionaal samenwerkingsverband van negen gemeenten voor planologische

visievorming. Toen hij vanaf 1970 bij Staatsbosbeheer ging werken, schreef hij landschapsstructuurplannen voor Ameland en Terschelling. Bij het Projectbureau Almere zat hij tot over zijn oren in de stedenbouw.

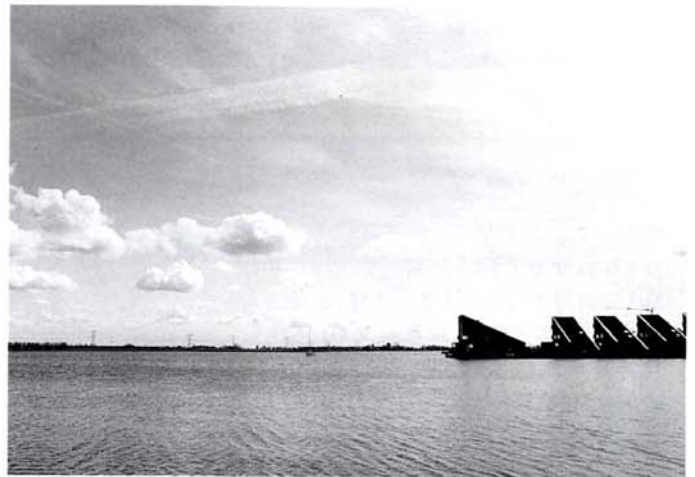
In de monografie komt Hosper naar voren als een gedreven man, met oog voor de boze buitenwereld, maar tegelijkertijd iemand die in zijn avonden hobbyt in zijn eigen tuin. Hosper lijkt een logische ontwikkeling door te maken van landschappelijk opgeleide landschapsarchitect tot breed georiënteerde ontwerper en zelfs stedenbouwer, eerst bij Bureau Bakker en Bleeker, later zelfstandig. De auteurs van de monografie – Noël van Dooren, Herma Hekkema en Marinke Steenhuis – beschrijven zijn ontwikkeling als een vloeiend verhaal, geardeerd met inhoudelijk uitzonderlijke thema's, zoals Hosper's voorliefde voor Finland en Fins design, zijn tekenteknik, en zijn gehobby in zijn eigen tuin.

Tekenend voor de breedte van Hosper zijn de in het boek opgenomen ontwerpen. Hosper beweegt zich daarin telkens op de scheidslijn van stad, land en water, zo lijkt het. Dat is al te zien in het ontwerp voor de wateropslagbekkens in de Biesbosch die hij ontwierp als stagestudent. Op grote schaal is het af te lezen in het ont-

werp voor de Markerwaard, dat hij maakte samen met Lodewijk Baljon, maar ook in de studie die Hosper bij Bakker en Bleeker maakte van de manier waarop langs het IJsselmeer windturbines geplaatst kunnen worden. Water speelt ook in zijn latere ontwerpen voor nieuwbouwwijken een grote rol. Zo ontwerpt hij voor Leeuwarden de Vinex-wijk Zuiderburen vol steigerwoningen.

Het overzicht van de ontwerpen van Hosper illustreert overduidelijk de veelzijdigheid van Hosper. Hij modelleerde grootschalige inpolderingen en woonwijken, transformeerde stadspelen als de Leidse Beestenmarkt en het Amsterdamse Mercatorplein, ontwierp een ondergrondse gasopslag bij Langelo, en schreef voor de Haagse en Hilversumse binnenstad een ontwikkelingsplan. Toch zijn het allemaal in die zin typische Hosper, dat er in elk ontwerp een rustig soort bescheidenheid huist, een aanpassing aan het landschap en de mensen. Zo past Hosper naadloos in de Nederlandse geschiedenis van de landschapsarchitectuur en stedenbouw.

De monografie die Hosper zes jaar na zijn dood nu krijgt, is geheel geschreven in de geest van deze landschapsarchitect. Het is duidelijk geen biografie, zoals Rob van Leeuwen al aangeeft in zijn inleiding – en de lezer die verlangt kennis te nemen van Hosper's persoonlijkheid komt bedrogen uit. Het boek verhaalt vooral over het professionele leven van een ontwerper die zo weinig typisch achterliet. Dat gebeurt nuchter, zonder opsmuk en met veel aandacht voor de vakmatige aspecten van de veelzijdige carrière

Het weidse water in Zuiderburen, Leeuwarden.